

בתי המשפט

עת"מ 600/06		בבית המשפט המחוזי בירושלים	
		בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים	
28/10/2007	תאריך:	כבוד השופטת מוסיה ארד - נשיאה	לפני:

- בעניין:**
1. _____ אבו רמוז, ת.ז. _____.
 2. _____ אבו רמוז, ת.ז. (שטחים) _____.
 3. _____ אבו רמוז, ת.ז. (שטחים) _____.
 4. _____ אבו רמוז, ת.ז. (ישראל) _____.
 5. _____ אבו רמוז, ת.ז. (ישראל) _____.
 6. _____ אבו רמוז, ת.ז. (ישראל) _____.
 7. **המוקד להגנת הפרט - מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר**
- העותרים** ע"י ב"כ עו"ד עדי לוסטיגמן

נ ג ד

1. **שר הפנים**
 2. **מנהל מינהל האוכלוסין**
 3. **מנהל לשכת מינהל האוכלוסין בירושלים המזרחית**
- המשיבים** ע"י ב"כ עו"ד אונגר מפרקליטות מחוז ירושלים

פסק-דין

כללי

1. עתירה זו עניינה בבקשתה של עותרת 1 (להלן – העותרת) להסדיר את מעמדם של ילדיה, עותרים 2-6, בישראל.

עיקרי העובדות הצריכות לעניין

2. העותרת, תושבת קבע בישראל, נישאה בשנת 1984 לתושב חברון. לבני הזוג חמישה ילדים: _____ (עותרת 2) ילידת 8.5.88; _____ (עותר 3) יליד 31.8.91; _____ (עותר 4) יליד 3.1.93; _____ (עותר 5) יליד 5.9.99; _____ (עותר 6) יליד 11.11.03. עותר 4 נולד באזור ושאר הילדים נולדו בישראל (לרבות עותר 3, לגביו היו הצדדים חלוקים גם בשאלה היכן נולד ולבסוף צירפו העותרים תעודת לפיה הלה נולד בישראל). כל הילדים רשומים במרשם האוכלוסין באזור.

3. ביום 21.6.01 הגישה העותרת בקשה לרישום ילדיה במרשם האוכלוסין הישראלי. לפי האמור בכתב התשובה לעתירה, ביום 6.2.02 הוחלט לאשר את הבקשה, בכפוף לתשלום האגרה. לגבי עותרים 3-4 הוחלט לתת מעמד של תושב ארעי (רישיון א/5) למשך שנתיים, הואיל והם ילידי האזור. ההחלטה נשלחה לעותרת בדואר, אולם המכתב חזר ביום 18.2.02 תוך ציון הנימוק "לא ידוע".

4. במסגרת פשרה שהושגה בבית הדין האזורי לעבודה בירושלים לצורך תשלום קצבת ילדים, הכיר המוסד לביטוח לאומי (להלן – המל"ל) בעותרים 1-6 כתושבי ישראל החל מחודש אפריל 2003.

5. ביום 23.1.05 פנה עותר 7 למשיבים (להלן – המשיב), בעניין בקשתה של העותרת. ביום 8.1.06 הגישה העותרת בקשה לאיחוד משפחות עבור בעלה וביקשה לחדש את הבקשה לרישום ילדים משנת 2001. ביום 14.5.06 ניתנה החלטתו האחרונה של המשיב בעניינם של העותרים ולפיה, בהתאם להוראות חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג-2003 (להלן – חוק הוראת השעה), יקבלו עותרים 2-3 הפניה למת"ק ועותרים 4, 5 ו-6 יירשמו במעמד א/5 לשנתיים. החלטה זו היא העומדת למבחן בעתירה שלפניי.

עיקרי טענות הצדדים

6. טענתם הראשונה של העותרים היא כי עותרים 2, 3, 5 ו-6, שנולדו בישראל, זכאים למעמד של תושב קבע בישראל, הואיל וחוק הוראת השעה, הקובע מגבלות על מתן רישיונות לישיבה בישראל, אינו חל בעניינם. טענתם נסמכת על פסק הדין בעת"מ 822/02 גושה נ' מנהל הלשכה האזורית למנהל אוכלוסין (1.9.03) (להלן – עניין גושה), לפיו אין די בעצם רישומו של אדם במרשם האוכלוסין באזור על מנת לקבוע כי מדובר ב"תושב אזור" עליו חל חוק הוראת השעה, וכן על דברי כב' השופט מ' חשין בבג"צ עדאלה 7052/03 עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי נ' שר הפנים (14.5.06) (להלן – עניין עדאלה). העותרים טוענים כי בעניינם של עותרים 2, 3, 5 ו-6, שנולדו בישראל, חלה באופן ישיר תקנה 12 לתקנות הכניסה לישראל,

תשל"ד-1974 (להלן – תקנה 12). לפי תקנה 12 יש להעניק להם מעמד של תושב קבע בישראל, כמעמדה של אמם.

7. עוד טוענים העותרים, כי יש ליתן לעותרים 2, 3, 5 ו-6 רישיון לישיבת קבע בישראל, מאחר שיש להחיל על בקשתם את הדין שהיה בתוקף בעת הגשתה. לפי הטענה, בקשת העותרים הוגשה בשנת 2001 ולכן הדין החל עליה אינו חוק הוראת השעה משנת 2003, כי אם תקנה 12. לטענת העותרים, שגה המשיב כשקיבל החלטתו בעניינם על סמך פסק הדין שניתן בבית הדין האזורי לעבודה, לפיו הכיר בהם המלי"ל כתושבי ישראל החל מחודש אפריל 2003, ולא על סמך המועד בו הוגשה בקשתם בשנת 2001. לטענתם, הסכמתם לפשרה שהושגה בבית הדין האזורי לעבודה ניתנה לצורך זירוז קבלת קצבת ילדים ולכן פסק הדין אינו פוטר את המשיב מלהפעיל שיקול דעת עצמאי ובלתי תלוי ולבחון את הראיות שהוגשו לו להוכחת מרכז חיים בישראל לפני שנת 2001.

8. למצער, טוענים העותרים, היה על המשיב ליתן לעותרים 2 ו-3 רישיון לישיבת ארעי בישראל מכוח הוראות חוק הוראת השעה ולא היתר מת"ק בלבד. לטענת העותרים, אף אם יוחל בעניינם חוק הוראת השעה ותוכר תושבותם בישראל החל משנת 2003 בלבד, הרי שבשנת 2003 היה עותר 3 בן 12 שנים בלבד ועל כן היה על המשיב, בהתאם לסעיף א3(1) לחוק הוראת השעה, ליתן לו רישיון לישיבת ארעי בישראל מסוג א/5. בעניינה של עותרת 2, טוענים העותרים כי היה על המשיב ליתן גם לה רישיון לישיבת ארעי בישראל מסוג א/5. לטענת העותרים, יש להחיל על עותרת 2 את החריג הקבוע בסעיף 3ג לחוק הוראת השעה ("היתר מיוחד"), וזאת על מנת למנוע מצב בו כל אחיה בעלי רישיון לישיבה בישראל ורק היא בעלת היתר מת"ק.

9. המשיב טוען כי אין כל עילה להתערב בהחלטתו. לטענתו, אין להחיל על העותרים את שנפסק בעניין גושה, הואיל והגדרת "תושב אזור" בחוק הוראת השעה תוקנה לאחר מתן פסק הדין, במסגרת חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה) (תיקון), תשס"ה-2005 (להלן – התיקון לחוק הוראת השעה) שנכנס לתוקף באוגוסט 2005. לפי ההגדרה החדשה, כל אדם הרשום במרשם האוכלוסין באזור הוא "תושב אזור" לצורך חוק

הוראת השעה. לטענת המשיב, התיקון לחוק הוראת השעה חל על הבקשה שהוגשה בעניינם של העותרים ולכן עותרים 2, 3, 5 ו-6, הרשומים במרשם באזור, הם בבחינת "תושבי אזור", עליהם חל חוק הוראת השעה. לפיכך, אין להסדיר מעמדם בישראל באמצעות תקנה 12.

10. עוד טוען המשיב כי אין לבחון את הבקשה בהתאם לדין שחל במועד בו הוגשה, הואיל ובאותו מועד לטענתו לא התגוררו העותרים בתחום ישראל. המשיב טוען כי אין כל פסול בהסתמכותו על ממצאי החקירה שערך המל"ל, לפיהם התגוררו העותרים במשך כארבע שנים ועד למחצית שנת 2003 באבו דיס אשר מחוץ לתחום ישראל, שכן ממצאים אלה עומדים במבחן הראיה המינהלית. חיזוק לממצאי המל"ל מוצא המשיב בעובדה כי מכתבו של המשיב לעותרים מיום 6.2.02 חזר בנימוק "לא ידוע" וכן בעובדה כי במשך מספר שנים ועד ליום 23.1.05 בו נתקבלה פניית עותר 7, לא הייתה כל פניה מצד העותרת בעניין בקשתה. בנוסף טוען המשיב כי לצורך אישור בקשה לאיחוד משפחות או לרישום ילדים, יש להוכיח מרכז חיים בישראל לאורך זמן. מדיניות זו אושרה בפסיקה. לכן, אין לראות כמועד הקובע לצורך הבקשה, את המועד בו החלו העותרים להתגורר בישראל על פי המל"ל, כי אם את מועד הגשת הבקשה לאיחוד משפחות בינואר 2006. במועד זה היו עותרים 2 ו-3 מעל גיל 14 ולפיכך הופנו השניים, בהתאם לסעיף 3א(2) לחוק הוראת השעה, לקבלת היתר מת"ק. אשר להקניית מעמד לעותרת 2 מטעמים הומניטריים, טוען המשיב כי לא התעוררה במקרה הנדון כל סוגיה הומניטרית מיוחדת.

11. לאחר דיון בעתירה, הודיע המשיב כי יקיים שימוע בעניינם של העותרים לצורך בחינת טענתם בדבר קיומו של מרכז חיים בישראל החל משנת 1999. שימוע כאמור התקיים ביום 20.12.06. במהלך השימוע הוצגו לעותרת דבריו של בעל הנכס באבו דיס בתחקור שנערך על ידי המל"ל באפריל 2004, לפיהם התגוררו העותרת ובעלה כארבע שנים באבו דיס, עד לאוגוסט 2003, אז עברו לירושלים. העותרת טענה בתגובה כי "כל זה טעות" ולא היה בידה הסבר לכך שאותו אדם טען כי לא רק בעלה התגורר במקום, כי אם גם היא עצמה. באת כוח העותרים טענה כי בין בני הזוג לבין בעל הנכס היה סכסוך על רקע חוב השכירות, אולם טענה זו לא נשמעה מפי העותרת בשימוע (אלא במכתב

של באת-כוחה שנשלח למשיב לאחר השימוע) וזו אף ציינה בשימוע כי בעל הנכס היה יושב עם בעל ו"היה שותה איתו קפה יחד".

כן הוצגו בפני העותרת ממצאי התחקור הסביבתי שנערך באבו דיס באפריל 2004 לשלושה תושבים, אשר מסרו כי העותרת ובעלה התגוררו בעבר באבו דיס ונכון ליום התחקור מתגוררים הם בירושלים. העותרת טענה כי היא אינה מכירה איש מבין השלושה וכן כי היא אינה מכירה אף אחד חוץ מבעל הבית.

בנוסף, הוצגו לעותרת במהלך השימוע ממצאי התחקור הסביבתי שנערך בראס אל עמוד. אדם בשם פאדל אבו רמוז מסר כי העותרת ובעלה מוכרים לו כמי שהתגוררו בעבר באבו דיס ואף הצביע לעבר ביתם בראס אל עמוד. העותרת ציינה בשימוע כי מדובר בקרוב משפחה של בעלה וכל שטענה הוא שאינה חושבת שהוא הצביע על הבית, וזאת משום שאיש אינו יודע, לטענתה, היכן נמצא ביתה.

12. לאחר השימוע הודיע המשיב כי אין כל שינוי בעמדתו, נוכח ריבוי העדויות לפיהן התגוררו העותרת ובעלה במועד הרלוונטי ועד אמצע שנת 2003 באבו דיס ולאור העובדה כי העותרת לא הציגה הסברים סבירים ומשכנעים לסתירות בין עדויות אלה לבין גרסתה שלה.

13. בתגובה להודעת המשיב, טענו העותרים כי העותרת התגוררה כל חייה בירושלים, עבדה בה וילדיה לומדים בבתי ספר בעיר. העותרת וילדיה התגוררו בין השנים 1999-2002 ביחידת דיור בבית הוריה בראס אל עמוד שבירושלים ובין השנים 2002-2003 בדירה שכורה בסילוואן. לטענתם, הסיבה לכך שמכתבו של המשיב משנת 2002 לא הגיע לידי העותרת, היא שהמכתב נשלח לכתובת כללית בראס אל עמוד, אשר אינה כוללת את מספר הרחוב והבית והפירוט הנוסף שנמסר בבקשה שהוגשה למשיב. כן טוענים הם, כי העותרת ביקרה בין השנים 2002-2005 בלשכת המשיב ונמסר לה כי בקשתה נמצאת עדיין בטיפול, וזאת חרף העובדה כי נתקבלה כבר החלטה בבקשה זו. לעותרים טענות בעניין אופן ניהול החקירה על ידי המל"ל ובין השאר על כך שלא נערכה חקירה בקרבת בית הוריה של העותרת ובאזור הדירה השכורה בסילוואן. עוד מציינים העותרים כי העותרת ובעלה הם שהפנו את חוקרי המל"ל לדירה באבו דיס, דבר אשר יש בו כדי לחזק את

אמינותם של השניים. כן טוענים הם, כי עלות הנסיעה מאבו דיס לירושלים, בה עובדת העותרת ולומדים ילדיה, כלל אינה מאפשרת להם לגור באבו דיס.

דיון

14. הוראות החקיקה הרלוונטיות לענייננו הן הוראותיו של חוק הוראת השעה ותקנה 12 לתקנות הכניסה לישראל.

בסעיף 2 לחוק הוראת השעה נקבע:

”בתקופת תוקפו של חוק זה, על אף האמור בכל דין לרבות סעיף 7 לחוק האזרחות, שר הפנים לא יעניק לתושב אזור אזרחות לפי חוק האזרחות ולא ייתן לו רישיון לישיבה בישראל לפי חוק הכניסה לישראל, ומפקד האזור לא ייתן לתושב כאמור היתר לשהייה בישראל לפי תחיקת הביטחון באזור.”

הסייג הרלוונטי לענייננו קבוע בסעיף 3א לחוק הוראת השעה:
 ”3א. על אף הוראות סעיף 2, רשאי שר הפנים, לפי שיקול דעתו –

(1) לתת לקטין תושב אזור שגילו עד 14 שנים רישיון לישיבה בישראל לשם מניעת הפרדתו מהורהו המשמורן השווהה כדין בישראל;
 (2) לאשר בקשה למתן היתר שהייה בישראל בידי מפקד האזור לקטין תושב האזור שגילו מעל 14 שנים לשם מניעת הפרדתו מהורהו המשמורן השווהה כדין בישראל, ובלבד שלא יוארך היתר כאמור אם הקטין אינו מתגורר דרך קבע בישראל.”

בסעיף 1 לחוק הוראת השעה מוגדר מיהו ”תושב אזור”:
 ”תושב אזור” – מי שרשום במרשם האוכלוסין של האזור, וכן מי שמתגורר באזור אף שאינו רשום

במרשם האוכלוסין של האזור, ולמעט תושב יישוב
ישראלי באזור".

יצוין כי זהו נוסחה של ההגדרה לאחר שזו תוקנה במסגרת התיקון לחוק
הוראת השעה. נוסחה הראשון של ההגדרה (משנת 2003) היה:
"תושב אזור – לרבות מי שמתגורר באזור אף שאינו
רשום במרשם האוכלוסין של האזור, ולמעט תושב
יישוב ישראלי באזור".

תקנה 12 לתקנות הכניסה לישראל קובעת:

"12. ילד שנולד בישראל, ולא חלו עליו סעיף 4
לחוק השבות, התש"י-1950, יהיה מעמדו בישראל
כמעמד הוריו; לא היה להוריו מעמד אחד, יקבל
הילד את המעמד של אביו או אפוטרופסו זולת אם
ההורה השני מתנגד בכתב לכך; התנגד ההורה השני,
יקבל הילד את המעמד של אחד מהוריו, כפי שיקבע
השר".

15. העותרים טוענים כי הוראות חוק הוראת השעה אינן חלות על עותרים 2, 3,
5 ו-6, הואיל והם אינם בגדר "תושבי אזור" בהתאם להגדרה הקבועה בחוק.
טענה זו דינה להידחות. אכן, בעניין גושה נקבע כי הרישום במרשם
האוכלוסין באזור אינו ראיה חלוטה להיותו של אדם תושב אזור ולפיכך יש
לבחון את מרכז חייו של אותו אדם על מנת להכריע בשאלה, אם מדובר
בתושב אזור, אם לאו. ואולם, מאז ניתן פסק הדין בעניין גושה (עליו תלוי
ועומד ערעור בבית המשפט העליון) חוקק התיקון לחוק הוראת השעה,
במסגרתו שונתה הגדרת "תושב אזור". לפי ההגדרה החדשה, אשר ציטוטה
הובא לעיל, נראה כי מי שרשום במרשם האוכלוסין באזור הנו בגדר "תושב
אזור" לצורך הוראות חוק הוראת השעה (ראו גם בג"ץ 3220/06 אבו סנינה
מחמד נמר נ' משרד הפנים (31.7.06) ועתי"מ 216/06 זחאייקה נ' שר הפנים
(12.6.06)). התיקון לחוק הוראת השעה חל על עניינם של העותרים, הואיל
ועניינם היה תלוי ועומד בפני המשיב עת נכנס לתוקף התיקון לחוק הוראת

השעה (כפי שיפורט בפסקאות 21-22 לפסק הדין להלן), ולכן העותרים הם בגדר "תושבי אזור" עליהם חלות הוראות חוק הוראת השעה.

16. את הטענה כי ילד שנולד בישראל זכאי באופן אוטומטי, מכוח לידתו בישראל, לקבל מעמד של תושב קבע בישראל ולהירשם במרשם האוכלוסין בישראל, יש לדחות. טענה זו נדחתה כבר בבג"צ 979/99 פבאלואיה קרלו נ' שר הפנים (1999), שם נקבע כי חוק הכניסה לישראל והתקנות שהותקנו לצורך ביצועו אינן קובעות זכות אוטומטית לשיבת קבע בישראל מכוח לידה. תכליתה של תקנה 12 לתקנות הכניסה לישראל היא שמירה על התא המשפחתי ומניעת פער בין מעמדו של ילד לבין מעמדו של ההורה המשמורן אשר מרכז חייו בישראל. לפיכך, רישיון לשיבת קבע בישראל אינו ניתן אוטומטית מכוח הלידה בישראל. גם בעניין גושה, שם נדון עניינם של ילדים שנולדו בישראל והיו רשומים במרשם האוכלוסין באזור, נאמר (מפי כב' השופט י' עדיאל):

"מכאן, שהשאלה המרכזית בעתירה זו היא האם העותרים הנם תושבי האזור או תושבי ישראל. אם יש לראותם כתושבי האזור, כי אז, בעובדת לידתם בישראל, כשלעצמה, אין כדי להקנות להם זכות להירשם כתושבי ישראל במרשם האוכלוסין. אם, לעומת זה, הם אינם תושבי האזור ומרכז חייהם נמצא בישראל, כי אז, בכפוף לטענותיהם האחרות של המשיבים, תקנה 12 עשויה לזכות את העותרים, עקב לידתם בישראל כאשר אחד מהוריהם (העותרת) הוא תושב ישראל (ובכפוף לשיקול דעתו של שר הפנים), להירשם במרשם האוכלוסין כתושבי ישראל" (הדגשה שלי – מ' א').

17. לתמיכת טענתם מצטטים העותרים מדבריו הבאים של כב' השופט חשין בעניין עדאלה:

"מן הראוי להדגיש, כי הוראת סעיף 3א לחוק עניינה אך ורק בקטינים תושבי האזור שלא נולדו בישראל והמבקשים להצטרף להורה משמורן החי בישראל.

קטין שנולד בישראל לאזרח או לתושב ישראל, זכאי לקבל מעמד של הורה הורה כהוראות סעיף 4(א)(1) לחוק האזרחות, תשי"ב-1952 ותקנה 12 לתקנות הכניסה לישראל, תשל"ד-1974.

ואולם, נראה שהערה כללית זו מניחה כי בדרך כלל, קטין שנולד בישראל להורה ישראלי אינו תושב אזור כהגדרתו בחוק הוראת השעה (כלומר, אינו מתגורר באזור ואינו רשום במרשם האוכלוסין באזור). כך למשל, אין להבין מדברים אלה, כי קטין שנולד בישראל אך חי כל חייו באזור, זכאי לקבל מעמד לפי תקנה 12. קביעה כזו תעמוד בסתירה להלכה הפסוקה ולעמדת בית המשפט העליון בבג"צ 979/99.

18. לאור האמור לעיל, אני דוחה את הטענה כי היה על המשיב ליתן לעותרים 2, 3, 5 ו-6 רישיון לישיבת קבע בישראל.

19. אשר לטענה כי היה על המשיב ליתן לעותרים 2 ו-3 רישיון לישיבת ארעי בישראל, טענה זו דינה להתקבל בנוגע לעותר 3 בלבד. אבאר. ראשית יובהר כי אין מקום להתערב בהחלטת המשיב לעניין מרכז חייהם של העותרים בין השנים 1999-2003. אכן, מקובלת עלי טענת העותרים לפיה פסק הדין של בית הדין האזורי לעבודה, שניתן במסגרת פשרה לעניין קצבת הילדים, אין בו משום ראיה חותכת לכך שהעותרים לא התגוררו בישראל במועד מוקדם יותר. עם זאת, החלטתו של המשיב לא נתקבלה על יסוד פסק הדין בלבד, אלא על סמך חקירות שנערכו על ידי המל"ל באבו דיס ובראס אל עמוד. במהלך חקירות אלה נגבו עדויות לפיהן העותרת ובעלה התגוררו עד לאמצע שנת 2003 באבו דיס. בפי העותרת לא נמצא הסבר מניח את הדעת לקיומן של עדויות אלה. אשר למסמכים בדבר קבלת חיסונים בירושלים או אישורים על לימודים בירושלים, הרי שאין בהם כדי להוכיח מרכז חיים בישראל, לאור הקרבה הפיסית בין ירושלים לבין אבו דיס. העותרים לא צירפו לכתבי בית הדין חוזי שכירות או מסמכים אחרים התומכים בטענתם. לפיכך, החלטת המשיב, לפיה לא קיימו העותרים מרכז חיים בישראל בין השנים 1999-2003, אינה חורגת ממתחם הסבירות ואין מקום להתערב בה.

20. נוכח מסקנה זו, אין מקום להתערב גם בהחלטת המשיב, לפיה אין לראות כמועד הקובע לצורך בחינת בקשתם של העותרים, את מועד הגשת הבקשה הראשונה (2001) או את המועד בו החל המל"ל לבטחם (2003). ביום הגשת הבקשה בשנת 2001 לא קיימו העותרים מרכז חיים בישראל ובאפריל 2003 לא היה בידי העותרים להצביע על מרכז חיים בישראל לאורך זמן.

21. ואולם, המועד הרלוונטי לבחינת עניינו של עותר 3 (ויתר העותרים) הוא מועד פנייתו של עותר 7 בשמם של העותרים ביום 23.1.05 ולא יום הגשת הבקשה לאיחוד משפחות בינואר 2006. מכתב התשובה עולה כי המשיב כלל לא טיפל בפנייה מיום 23.1.05, בה צוין כי טרם ניתנה כל תשובה לבקשה שהוגשה בשנת 2001. המשיב לא יידע את העותרים כי עליהם להגיש בקשה חדשה. המשיב החל לטפל בעניינם של העותרים רק בפברואר 2006, לאחר שבינואר 2006 הגישה העותרת בקשה לאיחוד משפחות עם בעלה ועם עותר 4 שנולד באזור. אין מחלוקת כי כבר באפריל 2005 היה בידי העותרים להצביע על מרכז חיים בישראל במשך שנתיים רצופות. אילו הייתה ניתנת תשובה לפנייתם מינואר 2005 זמן סביר לאחר הגשתה, היה בידיהם להגיש בקשה חדשה עוד לפני אוגוסט 2005, עת מלאו לעותר 3 ארבע עשרה שנים. בנסיבות אלה ומשהימנעותו של המשיב מטיפול בפנייה מינואר 2005 מנעה למעשה הגשת בקשה בעניינו של עותר 3 בטרם מלאו לו ארבע עשרה שנים, על המשיב לראות בפנייה מיום 23.1.05 כבקשה הרלוונטית בעניינם של העותרים.

22. הואיל והמועד הרלוונטי לבחינת עניינם של העותרים הוא יום 23.1.05 ומשעניינם של העותרים היה תלוי ועומד לפני המשיב עת נכנס לתוקף התיקון לחוק הוראת השעה באוגוסט 2005, הרי שתיקון זה חל על עניינם של העותרים (ראו עת"מ 771/06 אבו גווילה נ' שר הפנים (7.8.07)). לפיכך יש לדחות את טענתם של העותרים, כי היה לבחון את עניינם של עותרים 2, 3, 5 ו-6 לפי הדין שהיה בתוקף בשנת 2001.

23. בינואר 2005, מועד הגשת הבקשה למשיב, טרם מלאו לעותר 3 ארבע עשרה שנים ולכן, בהתאם לסעיף 3א(1) לחוק הוראת השעה, כפי שתוקן בתיקון לחוק הוראת השעה, רשאי המשיב ליתן לו רישיון לישיבה בישראל.

24. טענתם של העותרים בעניינה של עותרת 2 דינה להידחות. סעיף 3ג לחוק הוראת השעה קובע:

“על אף הוראות סעיף 2, רשאי שר הפנים להעניק אזרחות או לתת רישיון לישיבה בישראל, לתושב אזור או לאזרח או לתושב של מדינה המנויה בתוספת, ורשאי מפקד האזור לתת לתושב אזור היתר לשהייה בישראל, אם שוכנעו כי התושב או האזרח כאמור מזדהה עם מדינת ישראל ויעדיה וכי הוא או בן משפחתו פעלו פעולה של ממש לקידום הביטחון, הכלכלה או ענין חשוב אחר של המדינה, או שהענקת האזרחות, מתן הרישיון לישיבה בישראל או מתן ההיתר לשהייה בישראל, לפי הענין, הם מעניינה המיוחד של המדינה; ...”.

המשיב סבור כי לא התעוררה במקרה הנדון סוגיה הומניטרית מיוחדת המצדיקה מתן מעמד מכוח סעיף 3ג לחוק. למשיב שיקול הדעת להחליט אם מתן רישיון לישיבה בישראל הוא מעניינה המיוחד של מדינת ישראל. בית המשפט לעניינים מינהליים אינו בא להחליף את שיקול דעתו של המשיב בשיקול דעתו שלו. כמו כן, מצב בו לשני אחים ייתן מעמד שונה בהתאם לגילאיהם השונים, הוא מצב הנובע ישירות מהוראות סעיף 3א לחוק הוראת השעה. בנסיבות אלה, החלטת המשיב בעניינה של עותרת 2 אינה בלתי סבירה ולפיכך אין עילה להתערבותו של בית משפט זה.

סוף דבר

25. העתירה מתקבלת במובן זה שהמשיב ייתן לעותר 3 רישיון לישיבת ארעי בישראל, בכפוף לקיומה של מניעה ביטחונית או פלילית. בשים לב לתוצאה, יישא המשיב בהוצאות העותרים ובשכר טרחת עורך דין בסך 7,500 ₪.

המזכירות תשלח העתק מפסק-הדין לבאי-כוח הצדדים בפקסימיליה.

מוסיה ארד 600/06-54678313

ניתן היום, ט"ז בחשון, תשס"ח (28 באוקטובר 2007), בהעדר הצדדים.

מוסיה ארד, נשיאה

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה